

[Avaleht](#) > ... > [Teie Õigused](#) > [Kuriteoohvrid](#) > [Ohvrite Õigused Riigiti](#) > 1 - Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks

1 - Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks

Millist teavet ma saan ametiasutustelt (nt politseilt, prokuratuurilt) pärast kuriteo toimumist, kuid enne, kui ma sellest teatan?

Ohvrile antakse kirjalikult tema õigusi käsitletavat teavet enne esimest ülekuulamist, mis toimub pärast kuriteost teatamist. Enne seda võib ametiasutus anda ohvrile teavet selliste ohvri õiguste kohta, mis on asjaolusid arvesse võttes kasulikud.

Ma ei ela selles ELi riigis, kus kuritegu toime pandi (ELi ja kolmandate riikide kodanikud). Kuidas on mu õigused kaitstud?

Kolmandate riikide kodanike õigused on kaitstud samamoodi kui ELi kodanike õigused, kui jätta kõrvale teatud süütegude ohvritele ette nähtud riiklik hüvitis, mida makstakse vaid ELi kodanikele.

Kui ma kuriteost teatan, siis millist teavet ma saan?

Ohver saab enne esimest ülekuulamist kirjalikult teavet oma põhiõiguste kohta, sealhulgas teavet, mis käsitleb tema staatust ettevalmistavas menetluses, võimalust paluda võtta teatavad meetmed (nt tunnistajate küsitlemine), õigusesindaja pakutavat abi, sh kohtu määratava esindaja taotlemist, õigust kasutada juhtumi lahendamiseks vahendust, õigust tutvuda toimikuga, õigust menetluse lõpetamise otsus edasi kaevata, võimalust nõuda kostjalt kahju hüvitamist või riigilt hüvitist, juurdepääsu tasuta õigusabile, olemasolevaid kaitse- ja abimeetmeid, juurdepääsu ohvrite ja kinnipidamisasutusest vabanenud isikute abistamise fondist (*Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej*) rahastatavale abile, Euroopa lähenemiskeelu väljastamise võimalust, ohvritele tuge pakkuvaid organisatsioone ja menetlusega seotud kulude hüvitamist.

Kas mul on õigus tasuta suulise või kirjaliku tõlke teenustele (kui ma suhtlen politsei või muude ametiasutustega või uurimise või kohtumenetluse ajal)?

Menetlustes, kus osaleb kannatanu, kes ei räägi poola keelt, on abiks tõlkija. Kannatanule saadetavad ja kannatanult saabuvad kirjad tõlgitakse. Kannatanul ei tule kanda tõlkimise kulusid.

Kuidas ametiasutused tagavad, et mina saan aru ja et minust saadakse aru (kui ma olen laps, kui mul on puue)?

Kuriteoohvrilt last esindab tema vanem või hooldaja. Abi vajava isiku (nt eaka) õigusi võib teostada isik, kes tema eest hoolitseb. Vanem või eestkostja peab seisma hea selle eest, et tema hoole all olev ohver osaleb menetluses nõutud viisil, ja kui vanem või eestkostja kahtleb, kas tema hoolealune ikka mõistab menetluse olulisust, võib ta teavitada sellest juhtumit menetlevat ametiasutust.

Ohvriabiteenused

Kes osutavad ohvriabiteenuseid?

Poolas on kuriteoohvrite ja nende lähedaste abistamiseks ettenähtud rahalised vahendid koondatud ohvrite ja

kinnipidamisasutusest vabanenud isikute abistamise fondi. Fondi haldab justiitsminister, kes annab toetust konkursi korras välja valitud, ohvrite abistamisele spetsialiseerunud vabaühendustele. Fondi rahastatav abi hõlmab õigus-, psühholoogilist ja materiaalist abi.

Kas politsei suunab mu automaatselt ohvriabiteenuste osutaja juurde?

Menetlust teostav ametiasutus peab teavitama ohvrit enne esimest ülekuulamist sellest, et ohvril on võimalik saada ohvrite ja kinnipidamisasutusest vabanenud isikute abistamise fondist rahastatavat abi.

Kuidas kaitstakse mu eraelu puutumatust?

Ohvri elu- ja töökohaandmed ei ole kurjategijale kättesaadavad.

Tunnistajate puhul võib prokurör või kohus eriti tõsise juhtumi korral üldjuhul otsustada mitte avalikustada tunnistaja isikuandmeid ja muid asjaolusid, mis võimaldavad kindlaks teha tunnistaja isiku. See on võimalik juhul, kui esineb põhjendatud kahtlus, et asjaomase isiku või tema lähedase elu, tervis, vabadus või oluline osa tema varast on ohus.

Kas ma pean kuriteost teatama enne, kui ma saan kasutada ohvriabiteenuseid?

Juurdepääs ohvriabile ei sõltu kuriteost teatamisest. Isik, kes soovib saada abi, peab lihtsalt tõendama, et tema suhtes on toime pandud kuritegu.

Isikukaitse juhul, kui ma olen ohus

Millist liiki kaitset on võimalik saada?

Ohvril ja ohvri lähedasel, kelle elu või tervis on ohus, on õigus

- kaitsele menetluse ajal;
- füüsilisele kaitsele;
- abile ümberasumisel.

Kes mulle kaitset pakub?

Kaitset pakub asjaomase vojevoodkonna politseiülem.

Kas keegi annab mu juhtumile hinnangu, et selgitada välja, kas kurjategija võib mind ka edaspidi ohustada?

Vajadust pakkuda kaitset ja abi ning vajadust nende pakkumisega jätkata hindab asjaomase vojevoodkonna politseiülem.

Kas keegi annab minu juhtumile hinnangu, et selgitada välja, kas kriminaalõigussüsteem võib põhjustada mulle täiendavat kahju (uurimise ja kohtumenetluse ajal)?

Menetluse eest vastutav ametiasutus peab teostama ohvriga seotud menetluse viisil, mis ei too kaasa kahjulikke tagajärgi. Asjaomane asutus peaks alati reageerima olukorras, mille puhul ohvrit ei kohelda nõuetekohase aupaklikkusega või ohver ei tunne end turvaliselt.

Vägistamisjuhtumite ja muude sarnaste juhtumite puhul küsitletakse ohvrit eraldi ruumis, ilma et õigusrikkuja kohal viibiks.

Kohtuistungi käigus võib kohtu eesistuja anda kostjale korralduse ajaks, mil ohver annab ütlusi, kohtusaalist lahkuda.

Millist kaitset pakutakse väga haavatavatele ohvritele?

Kui ohver vajab abi – näiteks sellepärast, et ta ei saa oma vanuse või terviseprobleemide tõttu kohtumenetluses aktiivselt osaleda –, võib tema õigusi kasutada isik, kes tema eest hoolitseb.

Ma olen alaealine. Kas mul on eriõigused?

Alaealise ohvri õigusi teostab ohvri seaduslik esindaja või isik, kes ohvri eest hoolitseb. Kui kuriteo on toime pannud lapsevanem, esindab alaealist kohtumenetluses kohtu määratud eestkostja.

Mu pereliige suri kuriteo tagajärjel. Millised on mu õigused?

Kui ohver sureb, võib ohvri asemel osaleda menetluses ohvri lähedane. Sellisel juhul on lähedastel kõik ohvri õigused.

Mu pereliige langes kuriteo ohvriks. Millised on mu õigused?

Ohvri lähedastel on õigus saada ohvrite ja kinnipidamisasutusest vabanenud isikute abistamise fondist rahastatavat õigus-, psühholoogilist ja materiaalist abi. Kõige tõsisemate juhtumite puhul, kus on ohus lähedase elu või tervis, võidakse pakkuda lähedasele kaitset ja abi (kaitse menetluse ajal, füüsiline kaitse, abi ümberasumisel).

Kas mul on võimalik kasutada vahendust? Millistel tingimustel? Kas vahenduse ajal tagatakse minu turvalisus?

Otsuse kasutada juhtumi puhul vahendust võib teha ettevalmistavas etapis või kohtumenetluse ajal ohvri ja kostja nõusolekul. Vahendusmenetlust teostab vahendaja erapooletul ja konfidentsiaalsel viisil. Vahenduse käigus võib ohver esitada oma seisukoha, st öelda, mida ta õigusrikkujalt ootab. Vahendus ei lõpeta kriminaalmenetlust, kuid nii prokurör kui ka kohus võtavad selle tulemust arvesse.

Kust ma leian õigusaktid, milles on sätestatud minu õigused?

Kuriteoohvrite õigusi reguleerivad sätted leiab kriminaalmenetluse seadustikust (*Kodeks postępowania karnego*), kriminaalseadustikust (*Kodeks karny*), kriminaalõiguslike täitemeetmete seadustikust (*Kodeks karny wykonawczy*), 7. juuli 2005. aasta seadusest hüvitise kohta, mida riik maksab teatud kuritegude ohvritele (*ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych czynów zabronionych*, konsolideeritud tekst, Poola 2016. aasta ametlik väljaanne, punkt 325), 28. novembri 2014. aasta seadusest ohvrite ja tunnistajate kaitse ja toetamise kohta (*ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka*, Poola 2015. aasta ametlik väljaanne, punkt 21), 29. septembri 2015. aasta seadusest ohvrite ja kinnipidamisasutusest vabanenud isikute abistamise fondi kohta (*rozporządzenie z dnia 29 września 2015 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencyjnej*, Poola 2019. aasta ametlik väljaanne, punkt 683) ning 17. juuni 2004. aasta seadusest kaebuste kohta, mis on esitatud seoses asjaoluga, et on rikutud poole õigust sellele, et tema juhtumit käsitletakse prokuröri teostatavas või prokuröri järelevalve all toimivas ettevalmistavas menetluses ja kohtumenetluses tarbetu viivitusega (*ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki*, konsolideeritud tekst, Poola 2018. aasta ametlik väljaanne, punkt 75, muudetud kujul).

Viimati uuendatud: 14/07/2025

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.